

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2024. gada 14. jūnijā
(OR. en)

10533/24

JAI 916
FREMP 278
AG 116
POLGEN 98
DISINFO 86

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Datums:	2024. gada 14. jūnijs
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi par brīvu, atklātu un informācijā balstītu demokrātisku debašu stiprināšanu un aizsardzību - Padomes secinājumi (2024. gada 14. jūnijs)

Pielikumā pievienoti Padomes secinājumi par brīvu, atklātu un informācijā balstītu demokrātisku
debašu stiprināšanu un aizsardzību, kurus Padome (Tieslietas un iekšlietas) apstiprināja
4031. sanāsmē, kas notika 2024. gada 14. jūnijā.

**Padomes secinājumi par brīvu, atklātu un informācijā balstītu demokrātisku debašu
stiprināšanu un aizsardzību**

Preambula

- a) **Atgādinot** dalībvalstu pienākumu garantēt Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (“Harta”) noteiktās tiesības un brīvības un to, ka minētās pamattiesības un pamatbrīvības ir universālas, nedalāmas, savstarpēji atkarīgas un savstarpēji saistītas un ir piemērojamas gan bezsaistē, gan tiešsaistē.
- b) **Atkārtoti apstiprinot** tiesību uz vārda un informācijas brīvību aizsardzību, ko garantē Hartas 11. pants, kas aizsargā uzskatu brīvību un brīvību saņemt un izplatīt informāciju un idejas bez valsts iestāžu iejaukšanās un neatkarīgi no valstu robežām.
- c) **Atgādinot**, ka tiesību uz vārda brīvību īstenošana ietver pienākumus un atbildību un ka jebkādu minēto tiesību ierobežošanu un to izmantošanu var veikt tikai saskaņā ar Hartu un Eiropas Cilvēktiesību konvenciju un atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai. Dalībvalstis var brīvi pieņemt vai uzturēt spēkā noteikumus, kas ir labvēlīgāki attiecībā uz minēto tiesību aizsardzības pakāpi, pamatojoties, piemēram, uz konstitucionālajiem noteikumiem par vārda brīvību, jo īpaši preses brīvību un vārda brīvību citos medijos.
- d) **Atgādinot** Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2010/13/ES (2010. gada 10. marts) par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu, kurā grozījumi izdarīti ar Direktīvu (ES) 2018/1808 (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva) ¹, kas veicina medijpratības prasmes, jo īpaši izvirzot prasību dalībvalstīm nodrošināt, ka to jurisdikcijā esošās video koplietošanas platformas attiecīgā gadījumā nodrošina efektīvus medijpratības pasākumus un rīkus.
- e) **Atgādinot** Eiropas Mediju brīvības aktu (*EMFA*) ², kura mērķis ir atbalstīt un stiprināt demokrātisku diskursu un mediju brīvības, plurālisma un neatkarības principus visā Eiropas

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2018/1808 (2018. gada 14. novembris), ar ko, ņemot vērā mainīgos tirgus apstākļus, groza Direktīvu 2010/13/ES par to, lai koordinētu dažus dalībvalstu normatīvajos un administratīvajos aktos paredzētus noteikumus par audiovizuālo mediju pakalpojumu sniegšanu (Audiovizuālo mediju pakalpojumu direktīva), OV L 303, 28.11.2018.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/1083 (2024. gada 11. aprīlis), ar ko izveido vienotu satvaru mediju pakalpojumiem iekšējā tirgū un groza Direktīvu 2010/13/ES (Eiropas Mediju brīvības akts), OV L 1083, 17.4.2024.

Savienībā.

- f) **Atgādinot** ES Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK (Digitālo pakalpojumu akts) ³. Jo īpaši **uzsverot** noteikumus par ļoti lielu tiešsaistes platformu un ļoti lielu tiešsaistes meklētājprogrammu nodrošinātāju pienākumiem, jo īpaši attiecībā uz satura moderāciju, algoritmisko procesu pārredzamību, riska novērtējumiem un risku mazināšanas pasākumiem attiecībā uz sistēmiskiem riskiem, kuri saistīti ar vārda un informācijas brīvību, jebkādu faktisku vai paredzamu negatīvu ietekmi uz demokrātiskajiem procesiem un nelikumīga satura, piemēram, nelikumīgas nauda runas, izplatīšanu.
- g) **Atgādinot** ES regulu par politiskās reklāmas pārredzamību ⁴ un **uzsverot**, ka politiskā reklāma var būt dezinformācijas vai manipulēšanas ar informāciju nesējs, jo īpaši tad, ja reklāmā netiek atklāts tās politiskais raksturs un ja tā ir mērķorientēta.
- h) **Atgādinot**, ka, vērsoties pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē, ir rūpīgi jāizvērtē pamattiesības, jo īpaši attiecībā uz cilvēka cieņu (Hartas 1. pants), tiesībām uz privātās un ģimenes dzīves neaizskaramību (Hartas 7. pants), tiesībām uz vārda un informācijas brīvību (Hartas 11. pants), tiesībām uz nediskrimināciju (Hartas 21. pants) un likumības un samērīguma principu (Hartas 49. pants).
- i) **Atgādinot** Padomes Pamatlēmumu 2008/913/TI (2008. gada 28. novembris) par krimināltiesību izmantošanu cīņā pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm ⁵.
- j) **Atgādinot** Padomes 2022. gada secinājumus par rasisma un antisemitisma apkarošanu, Padomes 2023. gada secinājumus par pilsoniskās telpas lomu pamattiesību aizsardzībā un veicināšanā Eiropas Savienībā un Padomes 2023. gada secinājumus par digitālo spēcīgāšanu nolūkā aizsargāt un īstenot pamattiesības digitālajā laikmetā.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2022/2065 (2022. gada 19. oktobris) par digitālo pakalpojumu vienoto tirgu un ar ko groza Direktīvu 2000/31/EK, OV L 277, 27.10.2022.

⁴ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2024/900 (2024. gada 13. marts) par politiskās reklāmas pārredzamību un mērķorientēšanu (OV L, 2024/900, 20.03.2024.).

⁵ Padomes Pamatlēmums 2008/913/TI (2008. gada 28. novembris) par krimināltiesību izmantošanu cīņā pret noteiktiem rasisma un ksenofobijas veidiem un izpausmēm, OV L 328, 6.12.2008.

- k) **Atzinīgi vērtējot** 2022. gada 26. janvāra Deklarāciju par digitālajām tiesībām un principiem digitālajai desmitgadei un **atgādinot** Komisijas 2020. gada 3. decembra paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas Demokrātijas rīcības plānu ⁶.
- l) **Atzinīgi vērtējot** Eiropas Savienības Pamattiesību aģentūras (turpmāk “Pamattiesību aģentūra”) darbu, tostarp tās 2021. gada 22. septembra ziņojumu par pilsoniskās telpas aizsardzību Eiropas Savienībā un tā ikgadējos atjauninājumus, kā arī tās 2023. gada 29. novembra ziņojumu par tiešsaistes satura moderāciju un pašreizējām problēmām naida runas atklāšanā.

Brīvu, atklātu un informācijā balstītu demokrātisku debašu stiprināšana un aizsardzība

Eiropas Savienības Padome:

1. Atgādina, ka Savienības pamatā ir dalībvalstīm kopīgas vērtības, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības ⁷. **Uzsver**, ka tiesības uz vārda un informācijas brīvību ir viens no demokrātiskas un plurālistiskas sabiedrības stūrakmeņiem.
2. **Uzsver** pilsoņu būtisko lomu Eiropas demokrātijā un nepieciešamību nodrošināt sabiedrību, ko raksturo plurālisms, tolerance, nediskriminācija, iekļautība un savstarpēja cieņa gan tiešsaistē, gan bezsaistē, jo īpaši veicinot izpratnes kultūru un atturot no sazvērestības mītu un tādu stereotipisku un maldinošu negatīvu priekšstatu par personām un grupām izmantošanas, kuru pamatā, piemēram, ir viņu dzimte, reāla vai šķietama saistība ar etniskām vai reliģiskām grupām vai jebkādi citi pamatojumi.
3. **Pauž nožēlu** par neseno satraucošo tādu naida incidentu skaita pieaugumu, kas vērsti pret sievietēm un pie minoritātēm piederīgām personām, un **atgādina** Eiropadomes 2023. gada 15. decembra secinājumus, kuros visstingrākajā veidā nosodīts visu veidu antisemitisms un naidis, neiecietība, rasisms un ksenofobija, tostarp naidis pret musulmaņiem ⁸.

⁶ COM (2020) 790 final.

⁷ Līguma par Eiropas Savienību 2. pants.

⁸ Eiropadomes secinājumi, 2023. gada 15. decembris, 33. punkts.

4. **Ar bažām norāda**, ka strauji izplatās dezinformācija un jo īpaši dezinformācija tiešsaistē, kā rezultātā pastāv būtisks risks, ka tiek iedragāta uzticība institūcijām un medijiem ⁹, apgrūtinot ikvienas personas tiesības piekļūt uzticamai un plurālistiskai informācijai un spēju pieņemt informācijā balstītus lēmumus, un tas apdraud demokrātiskos procesus un veicina sociālo polarizāciju.
5. **Uzsver**, ka steidzami jārīkojas, jo naida un polarizācijas ¹⁰ postošās sekas rada izaicinājumu demokrātisko vērtību, pamattiesību un pamatbrīvību, tiesiskuma un sociālās kohēzijas pamatiem ¹¹. Šādas postošās sekas var novest pie kūdišanas uz vardarbību un diskrimināciju un rada būtisku apdraudējumu ne tikai individuālā līmenī, bet arī plašākam sociālajam satvaram, institūciju leģitimitātei un sabiedriskajai kārtībai. **Atzīst**, ka ir sarežģīti novērst naida un polarizācijas negatīvās sekas, un **uzsver**, ka ir vajadzīgi visaptveroši pasākumi, lai pārvarētu sociālās plaisas, vienlaikus ņemot vērā dažādas perspektīvas.
6. **Uzsver**, ka darbībās būtu jāiekļauj visu sabiedrību aptveroša pieeja, īpašu uzmanību pievēršot izglītībai, tiešsaistes medijpratībai un izpratnes vairošanai, lai apkarotu naida un polarizācijas postošās sekas.
7. **Atgādina**, ka plaukstoša demokrātija nav iespējama bez vārda brīvības, kas ļauj indivīdiem, žurnālistiem, akadēmisko aprindu pārstāvjiem, māksliniekiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām (PSO), cilvēktiesību aizstāvjiem un citiem bez iejaukšanās paust savu viedokli, vienlaikus ņemot vērā cilvēku pamattiesības saņemt objektīvu informāciju, kā arī pamattiesību uz personas reputācijas aizsardzību un personas datu un privātuma aizsardzību ievērošanu. **Uzsver**, ka galvenā atbildība par vārda brīvības un plurālisma aizsardzību gulstas uz dalībvalstu kompetentajām iestādēm.
8. **Uzsver** – lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos to institucionālajai sistēmai un atbalstu tai, ir svarīgi uzturēt augstus profesionālos standartus ¹² attiecībā uz publiskus pienākumus pildošām valsts amatpersonām.
9. **Atzīst** pilsoniskās sabiedrības organizāciju un vietējo kopienu būtisko lomu dialoga un pārredzamības veicināšanā, institucionālo procesu skaidrošanā vai naida un polarizācijas postošo seku apkarošanā.

⁹ Sk., piemēram, Pasaules Ekonomikas foruma ziņojumu par globālajiem riskiem, *The Global Risks Report 2024*, 17., 18. un 98. lpp., kurā ir uzsvērts šādu norišu radītais risks.

¹⁰ Diskriminācija un rasisms ir naida un polarizācijas izraisīto kaitīgo seku izpausmes.

¹¹ Sk., piemēram, JOIN (2023) 51.

¹² Piemēram, rīcības kodeksus u. c.

10. **Atzīst**, ka žurnālistiem un brīviem, neatkarīgiem un plurālistiskiem medijiem ir svarīga nozīme publisko debašu veicināšanā un informācijas, viedokļu un ideju izplatīšanā un saņemšanā.
11. **Uzsver** iespējas, ko piedāvā digitālā vide, kas cilvēkiem nodrošina piekļuvi plurālistiskai un dinamiskai vārda un informācijas telpai, tomēr arī ar to saistītos riskus un izaicinājumus, kas ir jāmazina ar efektīvu tiešsaistes satura moderāciju, vienlaikus ievērojot vārda un informācijas brīvību.
12. **Pauž** gatavību ES līmenī turpināt darbu pie naida runas un naida noziegumu apkarošanas.

Eiropas Savienības Padome aicina dalībvalstis:

13. **Veicināt** visaptverošas izpratnes vairošanas kampaņas, preventīvus pasākumus un izglītojošas iniciatīvas, lai indivīdiem nodrošinātu pilsoniskās kompetences, kā arī kritiskās domāšanas prasmes, medijpratību un spēju atpazīt uzticamu informāciju. **Sekmēt** medijpratības un kritiskās domāšanas prasmju attīstību, kā arī pilsoniskās kompetences izglītībā.
14. Attiecīgā gadījumā **sekmēt** centralizētu platformu vai resursu izveidi izglītojošiem materiāliem, rīkkopām un pamatnostādnēm, ko var izmantot, lai izstrādātu un īstenotu medijpratības programmas, piemēram, pēc Eiropas Digitālo mediju observatorijas izveidotā repozitorija parauga ¹³. Minētās programmas varētu ietvert pieejas stereotipu apkarošanai un izpratnes veicināšanai par daudzveidību un iekļautību sabiedrībā, lai veicinātu vidi, kurā var uzklautīt visus viedokļus.
15. Attiecīgā gadījumā **piešķirt** līdzekļus projektiem un iniciatīvām, kas veicina iekļaujošu publisko diskursu, kritisko domāšanu, faktu pārbaudi, medijpratību un izglītošanu par demokrātiju un pamattiesībām.
16. **Veicināt** izpratni par naida un polarizācijas dinamiku, **pārraudzīt** progresu naida un polarizācijas negatīvās ietekmes mazināšanā un attiecīgi **pielāgot** politiku un saziņu.
17. **Stiprināt** iniciatīvas, kas vērstas uz to, lai attīstītu sociālo kohēziju un mazinātu personu sociālo polarizāciju neatkarīgi no *inter alia* dzimtes, sociālās vai etniskās izcelsmes, reliģijas vai pārliecības, invaliditātes, seksuālās orientācijas, vecuma, politiskajiem vai citiem uzskatiem.

¹³ <https://edmo.eu/resources/repositories/mapping-the-media-literacy-sector/>

18. **Aņemties** veicināt informētas, cieņpilnas un iekļaujošas diskusijas gan reālajā dzīvē, gan tiešsaistē, lai apkarotu naida un polarizējošu vēstījumu postošās sekas. **Izstrādāt** un **īstenot** mērķtiecīgus preventīvus vai izpratnes vairošanas pasākumus par naida un polarizācijas postošajām sekām, uzsverot, cik svarīgas ir dažādas perspektīvas, interešu līdzsvarošana un konstruktīva dialoga veicināšana. Attiecīgā gadījumā **sadarboties** ar vietējām kopienām, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, mediju dalībniekiem un tehnoloģiju nozari, lai nodrošinātu, ka kampaņas atbilst kontekstam un ir piekļūstamas.
19. **Atbalstīt** kopienu veidošanas programmas un starpkultūru iniciatīvas, kas veicina dialogu, izpratni, sadarbību un sociālo kohēziju dažādās reālās vai domājamās grupās.
20. **Izstrādāt, īstenot** un **veicināt** pilsonisko līdzdalību un apspriešanās pasākumus, lai vērstos pret naidu un polarizāciju un to postošo ietekmi uz demokrātiju un **atbalstītu** drošas un labvēlīgas pilsoniskās telpas veicināšanu un indivīdu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju piedalīšanos apspriešanās un līdzdalības politikas veidošanas procesos gan vietējā, gan valsts līmenī.
21. Ar finansēšanas un sadarbības iniciatīvām **atbalstīt** un **spēcināt** pilsoniskās sabiedrības organizācijas, atzīstot to izšķirošo lomu naida un polarizācijas postošās ietekmes apkarošanā gan tiešsaistē, gan bezsaistē. **Nodrošināt** sadarbību ar plašu pilsoniskās sabiedrības organizāciju loku, lai veicinātu iekļaušanu un atspoguļotu sabiedrības daudzveidību ¹⁴.
22. **Veicināt** valsts cilvēktiesību institūciju un līdztiesības iestāžu lomu brīvu un informācijā balstītu demokrātisku debašu stiprināšanā, pārtraugot pamattiesību ievērošanu valsts līmenī, valsts līmenī veicot pētījumus par tematiem, kas saistīti ar pamattiesībām, vai pildot jebkādas citus papildu uzdevumus, kas var ietilpt to pilnvarās, kā noteikts valsts līmenī, piemēram, tiesību pārkāpumos cietušu personu atbalstīšana un spēcināšana.
23. **Sekmēt** brīvus, neatkarīgus un plurālistiskus medijus, pieņemot piemērotus pasākumus, kas veicina mediju daudzveidību un informācijas atspoguļojumu tajos. Tas varētu ietvert atbalstu plurālistiskiem, neatkarīgiem un daudzveidīgiem medijiem, vienlīdzīgas piekļuves informācijai nodrošināšanu visiem sabiedrības segmentiem, žurnālistu un viņu avotu aizsardzību, atbilstošu pasākumu veikšanu, lai nodrošinātu brīvu piekļuvi dažādiem avotiem un perspektīvām, vai mediju inovācijas veicināšanu.

¹⁴ Ar to saprotot daudzveidību atbilstoši Hartas 21. pantam, proti, – dzimumu, rasi, ādas krāsu, etnisko vai sociālo izcelsmi, ģenētiskās īpatnības, valodu, reliģiju vai pārliecību, politiskos vai jebkurus citus uzskatus, piederību pie nacionālās minoritātes, īpašumu, izcelsmi, invaliditāti, vecumu vai dzimumorientāciju.

24. **Stiprināt** attiecīgo valsts regulatīvo un tiesībaizsardzības iestāžu kapacitāti un savstarpējo koordināciju, lai saskaņā ar pamatprincipiem, kas saistīti ar preses brīvību un vārda brīvību, atbilstoši piemērojamiem tiesību aktiem pārraudzītu un risinātu tāda nelikumīga satura gadījumus, kas kūda uz diskrimināciju, rasismu vai naidu. **Nodrošināt** minētajām iestādēm rīkus un mehānismus, kas vajadzīgi atbalsta sniegšanai tiesu iestādēm, lai tās, ievērojot pamatbrīvības un likumības, nepieciešamības un samērīguma principus, veiktu izmeklēšanas un attiecīgā gadījumā saskaņā ar piemērojamiem tiesību aktiem pasākumus pret personām vai subjektiem, kas izplata nelikumīgu saturu, kurš kūda uz diskrimināciju, rasismu vai naidu.
25. Saskaņā ar Digitālo pakalpojumu aktu (DPA) **izveidot** nepieciešamos kanālus saziņai starp kompetentajām valsts iestādēm un digitālo pakalpojumu koordinatoru, lai varētu paziņot informāciju, kas attiecas uz DPA izpildi.
26. **Mudināt** uz pienācīgu resursu piešķiršanu pētniecības projektiem, kas pievēršas tam, lai izprastu uz diskrimināciju vai naidu kūdošas dezinformācijas izplatīšanas dinamiku. **Mudināt** uz sadarbību starp akadēmisko aprindu pārstāvjiem, faktu pārbaudītājiem, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, tehnoloģiju ekspertiem un mediju profesionāļiem, lai izstrādātu inovatīvus risinājumus, agrīnas atklāšanas mehānismus un citus tādus rīkus kā, piemēram, 2022. gada Prakses kodekss dezinformācijas jomā.
27. Politikas veidošanā **integrēt** pieejas cīņai pret konkrētām kaitīgām sekām, ko rada tiešsaistē iesakņojies naidis un polarizācija, ieguldot to pamatā esošās dinamikas izprašanā. **Pielāgot** politiku un saziņu, lai efektīvi risinātu šīs problēmas, vienlaikus aizsargājot vārda un informācijas brīvību.
28. **Veicināt** mācības tiesībaizsardzības aģentūrām un citām kompetentajām iestādēm, lai tiešsaistes platformās nodrošinātu satura visaptverošu atspoguļojumu, identifikāciju, ziņošanu vai izņemšanu tikai tad, ja tas ir paredzēts tiesību aktos un ja šāda rīcība ir nepieciešama un samērīga. Attiecīgā gadījumā **sadarboties** ar ļoti lielām tiešsaistes platformām, lai izstrādātu tiešsaistes satura modernizācijas IT rīkus, kas pēc rūpīgas pārbaudes par to, cik lielā mērā rīki atbilst paredzētajam mērķim un neapdraud pamattiesības un pamatbrīvības, palīdzētu minētajām iestādēm pārraudzīt un analizēt tiešsaistes saturu.

Eiropas Savienības Padome:

29. **Atgādinot** Komisijas un Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 6. decembra kopīgo paziņojumu “Nav vietas naidam: Eiropa ir vienota savā nostājā pret naidu”¹⁵, kura mērķis ir pastiprināt ES centienus apkarot visu veidu naidu, pastiprinot rīcību dažādās politikas jomās, jo īpaši ar visas sabiedrības iesaistīšanu pievēršoties cilvēku un sabiedrisko telpu aizsardzībai.
30. **Atgādinot** Komisijas Ieteikumu (ES) 2023/2836 (2023. gada 12. decembris) par pilsoniskās sabiedrības iesaistīšanu¹⁶, Komisijas Ieteikumu (ES) 2023/2829 (2023. gada 12. decembris) par iekļaujošām un noturīgām vēlēšanām¹⁷, Komisijas Ieteikumu (ES) 2021/1534 (2021. gada 16. septembris) par aizsardzības, drošības un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu žurnālistiem un citiem mediju profesionāļiem Eiropas Savienībā¹⁸, Komisijas Ieteikumu (ES) 2022/758 (2022. gada 27. aprīlis) par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību¹⁹, un Direktīvu²⁰ par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret acīmredzami nepamatotām prasībām vai ļaunprātīgu tiesvedību.
31. **Atzinīgi vērtējot** Komisijas darbu un **ņemot vērā** dažādās stratēģijas, ko Komisija pēdējos gados ir izstrādājusi, lai risinātu konkrētas situācijas un izaicinājumus, ar kuriem saskaras personas, kuras skar diskriminācija²¹.

¹⁵ JOIN (2023) 51.

¹⁶ Komisijas Ieteikums (ES) 2023/2836 (2023. gada 12. decembris) par pilsoņu un pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaistīšanas un efektīvas līdzdalības veicināšanu valsts politikas veidošanas procesos, OV L 2836, 20.12.2023.

¹⁷ Komisijas Ieteikums (ES) 2023/2829 (2023. gada 12. decembris) par iekļaujošiem un noturīgiem vēlēšanu procesiem Eiropas Savienībā un par Eiropas Parlamenta vēlēšanu eiropēiskās būtības un efektīvas norises uzlabošanu, OV L, 2829, 20.12.2023.

¹⁸ Komisijas Ieteikums (ES) 2021/1534 (2021. gada 16. septembris) par aizsardzības, drošības un pilnvērtīgu iespēju nodrošināšanu žurnālistiem un citiem mediju profesionāļiem Eiropas Savienībā, OV L 331, 20.9.2021.

¹⁹ Komisijas Ieteikums (ES) 2022/758 (2022. gada 27. aprīlis) par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos žurnālistu un cilvēktiesību aizstāvju aizsardzību pret acīmredzami nepamatotu vai ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģisku tiesvedību pret sabiedrības līdzdalību”), OV L 138, 17.5.2022.

²⁰ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2024/1069 (2024. gada 11. aprīlis) par sabiedrības līdzdalībā iesaistījušos personu aizsardzību pret acīmredzami nepamatotām prasībām vai ļaunprātīgu tiesvedību (“stratēģiska tiesvedība pret sabiedrības līdzdalību”), OV L 1069, 16.4.2024.

²¹ ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam, ES stratēģija antisemītisma apkarošanai un ebreju dzīvesvides atbalstam (2021.–2030. gads), kā arī Dzimumu līdztiesības stratēģija 2020.–2025. gadam, LGBTIK līdztiesības stratēģija 2020.–

32. **Atzīstot** Pamattiesību aģentūras veikto svarīgo darbu kvalitatīvu un kvantitatīvu datu apkopošanā un **mudinot** aģentūru strādāt pie jauniem izaicinājumiem pamattiesību, naida runas un tiešsaistes satura moderācijas jomā, jo īpaši saistībā ar izpratni par tādu sistēmisko risku ietekmi uz pamattiesībām, kuri saistīti ar nelikumīgu naida runu un polarizāciju.

Aicina Komisiju:

33. **Veikt turpmākus pasākumus** saistībā ar Komisijas un Augstā pārstāvja ārlietās un drošības politikas jautājumos 2023. gada 6. decembra kopīgo paziņojumu “Nav vietas naidam: Eiropa ir vienota savā nostājā pret naidu”.
34. **Sniegt** Padomei pārskatu par to, kāda ir situācija to iniciatīvu īstenošanā, kuras veiktas polarizācijas, naida runas un dezinformācijas postošās ietekmes apkarošanas jomā, kā izklāstīts 2023. gada 6. decembra kopīgajā paziņojumā, vienlaikus apzinot jomas, kurās joprojām var būt vajadzīgas konkrētas darbības vai kuras varētu gūt labumu no koordinētas pieejas.
35. Esošā finansiālā atbalsta ietvaros saskaņā ar pašreizējo daudzgadu finanšu shēmu **turpināt nodrošināt** pienācīgu un pieklūstamu finansējumu programmām par medijpratību un pilsoniskajām kompetencēm, projektiem, kas atbalsta pilsoniskās sabiedrības organizāciju kapacitātes veidošanu nolūkā veicināt digitālās spējas, un kopienu virzītiem projektiem, kas sekmē dialogu, sadarbību un izpratni. Piešķirot šo finansiālo atbalstu, **prioritizēt** iniciatīvas, kas apvieno dažādas grupas, lai stiprinātu sociālo kohēziju un apkarotu šķeltnieciskus spēkus.
36. **Vairot informētību** par kopīgām Eiropas vērtībām, tostarp vērtībām, kas respektē cilvēka cieņu, brīvību, demokrātiju, vienlīdzību, tiesiskumu un cilvēktiesības, tostarp minoritāšu tiesības ²², mudinot personas aktīvi piedalīties iekļaujošās publiskās debatēs.
37. **Turpināt** aizsargāt, atbalstīt un spēcīgāt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, medijus un žurnālistus un cilvēktiesību aizstāvjus un mudināt viņus savstarpēji sadarboties, lai no integrētas perspektīvas risinātu problēmas, tostarp pretrunīgas problēmas, un attiecīgā gadījumā piedalīties politikas un lēmumu pieņemšanas procesos.

2025. gadam, Personu ar invaliditāti tiesību stratēģija 2021.–2030. gadam, ES romu līdztiesības, iekļaušanas un līdzdalības stratēģiskais satvars 2020.–2030. gadam un ES stratēģija par bērna tiesībām.

²² Līguma par Eiropas Savienību 2. pants.

38. **Sekmēt** iekļaujošu un plurālistisku publisku diskursu, lai apspriestu kopīgu problēmu risinājumus, atbalstot tiešsaistes un bezsaistes vidi, kurā indivīdi jūtas atraisīti paust savus viedokļus, tostarp atšķirīgus viedokļus. **Sekmēt** sadarbības kanālus, tostarp pilsoņu paneļdiskusijas, lai veicinātu līdzsvarotāku dažādu perspektīvu atspoguļojumu plašākā vēstījumā.
39. Saistībā ar DPA īstenošanu **izpildīt** pienākumus attiecībā uz ļoti lielām tiešsaistes platformām un ļoti lielām tiešsaistes meklētājprogrammām, cita starpā **sadarbojoties** ar valsts valdībām, lai atbalstītu uzticamus signalizētājus, izmantojot pilsoniskās sabiedrības organizāciju iesaistīšanos, lai identificētu dažādus nelikumīgas tiešsaistes naida runas veidus nolūkā novērst postošās sekas, ko rada tiešsaistē iesakņojies naidis un polarizācija. **Turpināt** strādāt ar 2016. gada Rīcības kodeksa cīņai pret nelikumīgiem naidīgiem izteikumiem tiešsaistē un 2022. gada ES prakses kodeksa dezinformācijas jomā parakstītājiem, lai pilnībā izmantotu šo kodeksu sniegtās priekšrocības attiecībā uz naida runas un dezinformācijas izplatības samazināšanu, veicot tajos paredzētos pasākumus, kas pilnībā atbalsta vārda un informācijas brīvību.
40. **Veicināt** ES ātrās brīdināšanas sistēmas (*RAS*) izmantošanu, lai atvieglotu ar dezinformācijas kampaņām saistīto atziņu apmaiņu un koordinētu atbildes reakciju starp ES iestādēm un dalībvalstīm. **Mudināt** uz plašāku koordināciju starp *RAS* un Eiropas Digitālo mediju observatoriju un tā reģionālajiem centriem un mudināt šīs struktūras koncentrēties uz dezinformācijas ietekmi uz naidīga satura izplatīšanu un polarizāciju.
-